

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

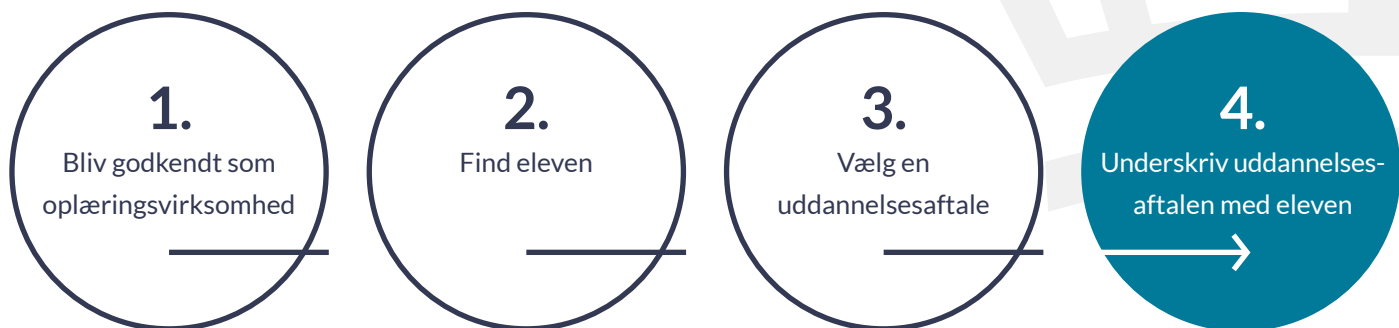
Sådan får I en voksenelev/-lærling

En enkel guide til, hvordan jeres virksomhed ansætter elever/lærlinge over 25 år

Introduktion

Fire trin til en vokselev/-lærling

Her i guiden giver vi et overblik over, hvordan I får en elev/lærling på 25 år eller derover, også kendt som vokselever/-lærlinge.

Det meste af tiden er reglerne og proceduren ens for elever/lærlinge under 25 år og vokselever/-lærlinge. Men mange vokselever/-lærlinge har allerede prøvet at have et arbejde eller tage en uddannelse før. Derfor kan eksempelvis nogle dele af uddannelsen være kortere for dem. Det er blot én af de forskelle, som vi vil forklare nærmere i denne guide.

Hvis I vil vide mere, kan I også altid kontakte den nærmeste erhvervsskole, der uddanner elever, der kan være relevante for jeres virksomhed. Skolen kan nemt og hurtigt hjælpe jer med processen.

I kan også stille spørgsmål til det faglige udvalg for den uddannelse, I er interesserede i at tage en elev/lærling fra. Der er et fagligt udvalg for hver uddannelse. Dem kan I finde i kontaktoinformationerne bagerst i denne guide.

Fire trin til en vokselev/-lærling

Herunder kan du se, hvordan I med blot 4 trin kan få en vokselev/-lærling i jeres virksomhed.

TRIN 1: Bliv godkendt som oplæringsvirksomhed	TRIN 2: Find eleven	TRIN 3: Vælg en uddannelsesaftale	TRIN 4: Underskriv uddannelses- aftalen med eleven
<p>Jeres virksomhed skal være godkendt som oplæringsvirksomhed af det faglige udvalg for den uddannelse, I er interesseret i en elev/lærling fra.</p> <p>Er den ikke det, så kontakt den nærmeste erhvervsskole, der uddanner elever relevante for jeres virksomhed. Den kan nemt og hurtigt hjælpe jer med at søge om godkendelse hos det faglige udvalg. Målsætningen er, at det kun tager omkring to uger, før I har svar tilbage.</p>	<p>Der er mange måder at finde en elev på. I kan eksempelvis spørge jeres lokale erhvervsskole, om de har elever, der søger læreplads.</p> <p>I kan også finde lærepladssøgende elever på portalen lærepladsen.dk eller selv lave et elevopslag på portalen, på jeres virksomheds hjemmeside eller på erhvervsskolen.</p>	<p>Der er 5 forskellige typer uddannelsesaftaler.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Den almindelige aftale2. Ny mesterlære3. Kombinationsaftale4. Kort uddannelsesaftale5. Delaftale <p>Det ser ud af mange, men det er for, at I og eleven har forskellige muligheder.</p> <p>I kan altid få hjælp til at finde den bedste aftaletype på en relevant erhvervsskole, eller I kan læse mere om aftaletyperne i guiden "Uddannelsesaftaler for erhvervsuddannelser". Den kan findes på uvm.dk/om-ansættelse-af-elever-eud</p>	<p>Når I har fundet en elev, skal I indgå en uddannelsesaftale.</p> <p>Aftalen er en form for ansættelseskontrakt mellem jer. I kan selv udfylde den med eleven eller få hjælp på erhvervsskolen.</p> <p>Aftalen kan indgås på digitalt med NemID eller på papir. Find aftalepapirerne og læs mere på uvm.dk/erhvervsuddannelser/oplaering/uddannelsesaftaler</p>

Aftaletyper for voksnelever/ -lærlinge

Voksenelever med mindre end to års relevant erhvervs-erfaring kan indgå de samme fem slags uddannelsesaftaler med virksomheder, som de unge kan. Læs om uddannelsesaftaler på

uvm.dk/erhvervsuddannelser/oplaering/uddannelsesaftaler

Uddannelsen for en voksnelev starter altid med, at skolen laver en realkompetencevurdering, hvor man vurderer de kompetencer, eleven har med sig fra tidligere. Når realkompetencevurderingen er gennemført, laves der en uddannelsesplan for hele uddannelsesforløbet, som passer til eleven. En realkompetencevurdering kan også gennemføres efter reglerne om åben uddannelse.

De særlige måder at tilpasse uddannelsesforløbet på til voksneleverne kaldes euv1, euv2 og euv3.

Det kan I læse mere om på uvm.dk/euv

Voksenelever med mindst to års relevant erhvervs-erfaring (euv1) skal kun gennemføre hovedforløbets skoleundervisning og med 10 % mindre undervisning. Disse elever, som skal gennemføre euv-forløbet uden oplæringsperioder, kan indgå uddannelsesaftaler uden praktisk oplæring. I disse tilfælde behøver I ikke godkendes til at være oplæringsvirksomhed.

Men det vigtigste for jeres virksomhed vil stadig være, hvilken aftaletype I kan lave sammen med voksneleven. Det kan I finde ud af, så snart eleven har været igennem sin realkompetencevurdering.

Hverdagen og ansvar

Hør andre virksomheders erfaringer med at have erhvervsuddannelseselever/lærlinge i oplæring på uvm.dk/om-ansættelse-af-elever-eud

Der er forskel på de forskellige aftaletyper, I kan lave med elever. Men typisk vil en elev/lærling være mest ude i virksomheden og mindst af tiden på sin skole, uanset hvilken aftaletype I vælger.

Når I indgår en uddannelsesaftale med en elev/lærling, siger I også ja til at have ansvar for oplæring af eleven/lærlingen. Skolen står for den teoretiske del af uddannelsen og for en stor del af den grundlæggende praktiske oplæring. På nogle uddannelser (f.eks. merkantile uddannelser og SOSU) er der dog kun praktisk oplæring i virksomheden.

I har ansvaret for, at eleven/lærlingen læres op og får rutine i at løse typiske arbejdsopgaver inden for jeres fag og branche. Det forventes, at I giver eleven/lærlingen sværere og sværere opgaver, jo længere tid eleven/lærlingen har været

hos jer. Præcis hvad, eleven/lærlingen skal lære hos jer, varierer fra uddannelse til uddannelse. I kan læse mere om, hvad en virksomhed som jeres skal lære eleverne/lærlingene på det relevante faglige udvalgs hjemmeside. Find link til dem bagerst i denne guide.

Eleven/lærlingens første tre måneder hos jer er en gensidig prøvetid, hvor både I og eleven/lærlingen kan opsige uddannelsesaftalen. Efter prøvetiden kan uddannelsesaftalen ikke opsiges, medmindre I er enige om det, eller hvis forudsætningerne for uddannelsesforholdet misligholdes af én af jer.

Har I en elev/lærling, der uddannes efter den særlige voksenerhvervsuddannelse euv1, er der ikke oplæring i elevens uddannelsesforløb. Derfor vil der heller ikke være en prøvetid for denne elev/lærling.

Økonomien

Hør en lærepladskonsulent forklare, hvordan I får en erhvervsuddannelseselev i oplæring på uvm.dk/om-ansættelse-af-elever-eud

Som virksomhed betaler I jeres elever/lærlinge en elev-/lærlingeløn, fordi de bidrager positivt til jeres omsætning. Værdien af eleverne/lærlingenes arbejde stiger i løbet af uddannelsen, og derfor stiger deres løn også.

Eleverne/lærlingenes løn er fastsat i jeres branches overenskomst. Er jeres virksomhed ikke omfattet af en overenskomst, skal eleverne/lærlingene alligevel have løn efter overenskomsten.

Eleven/lærlingen skal have elev-/lærlingeløn fra jer i hele den periode, jeres uddannelsesaftale dækker. I skal altså både betale løn til eleven/lærlingen, når de er i oplæring hos jer, og når de er på skoleophold. Men fordi eleverne/lærlingene ikke bidrager til jeres omsætning, når de er på skoleophold, får I refunderet deres løn fra AUB (Arbejdsgivernes

Uddannelsesbidrag), når eleverne /lærlingene er på skole. Hvis I betaler eleven/lærlingen voksenløn, er jeres refusion fra AUB en særlig refusions­sats for voksne elever. Hvis I har en euv1-elev/-lærling, kan I tidligst opnå ret til jeres refusion fra AUB, efter tre måneder.

AUB har en række økonomiske støtteordninger* til jer. Nogle af dem er nævnt herunder:

- I får lønrefusion under eleven/lærlingens skoleophold
- I får tilskud til eleven/lærlingens transport under skoleophold
- I kan få en ekstra økonomisk bonus for særlige elevforløb. Læs mere herom på næste side

* Støtteordningerne reguleres fra år til år. I kan altid få et opdateret overblik over støtten på virk.dk ved at følge dette link: virk.dk/vejledning/aub/aub-arbejdsgiver

Hvad koster det?

I skal betale eleven/lærlingen elev-/lærlingeløn i al den tid, som jeres uddannelsesaftale varer. Elev-/lærlingelønnen stiger år for år, efterhånden som eleven/lærlingen bliver dygtigere og kan løse mere avancerede opgaver i virksomheden. En elev/lærling i virksomheden løser altså konkrete opgaver, som I ellers skal have en anden medarbejder ansat til at løse, og bidrager til virksomhedens omsætning.

Lønnen varierer fra uddannelse til uddannelse. De faglige udvalg stiller oplysninger om løn- og ansættelsesvilkår til rådighed på deres hjemmesider. Det er også muligt at henvende

sig til en relevant arbejdsgiverorganisation. I får lønrefusion, når eleven/lærlingen er på skoleophold og derfor ikke løser opgaver i virksomheden.

Samlet set er det i de fleste tilfælde en forretning i plus for virksomheden at have elever/lærlinge.

Tilskud til voksnelever i oplæringsperioden

Arbejdsgivere, der indgår uddannelsesaftale med voksne, kan få tilskud til den løn de betaler voksneleven/-lærlingen i oplæringsperioden, når visse betingelser er opfyldt. Læs mere om voksenlærlingeordningen på Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings hjemmeside star.dk/indsatser-og-ordninger/virksomhedsrettede-redskaber/voksenlaerling/

Læreplads-AUB ordning

Fra januar 2018 trådte læreplads-AUB ordningen i kraft. Det betyder, at hvis jeres virksomhed har mere end én faglært medarbejder, vil I hvert år få stillet et mål for, hvor mange elever/lærlinge I skal have ansat i løbet af året. Kort fortalt skal I betale til ordningen, hvis I ikke tager nok elever/lærlinge, mens I kan opnå en økonomisk bonus, hvis I tager nok elever/lærlinge.

Alle typer af uddannelsesaftaler undtagen delaftaler tæller med i læreplads-AUB. På selvbetjeningsløsningen på virk.dk vil I løbende over året kunne se, om I står til en opkrævning eller bonus. Læs mere om ordningen på virk.dk/vejledning/paub-praktikplads-aub

Vil I vide mere?

Find den kommende elev/lærling

[Lærepladsen.dk](https://laerepladsen.dk) formidler kontakt mellem virksomheder og elever, som ønsker at indgå en uddannelsesaftale. Her findes en officiel oversigt over virksomheder i Danmark, der er godkendte til at uddanne erhvervsuddannelseselever.

Find information om erhvervsuddannelserne, de faglige udvalg og skolerne

På ug.dk, som er Undervisningsministeriets Vejledningsportal, kan I finde korte beskrivelser af de enkelte erhvervsuddannelser ved at skrive navnet på uddannelsen i søgefeltet. Her finder I også det relevante faglige udvalg og en relevant erhvervsskole.

Find Digitale uddannelsesaftaler eller aftaleformularer

På uvm.dk/uddannelsesaftaler kan du finde digitale uddannelsesaftaler eller blanketter til uddannelsesaftaler til udskrivning. Du kan også finde generelle oplysninger om erhvervsuddannelser på uvm.dk/eud

Tilskud og refusioner

Få viden om lønrefusion, transportgodtgørelse og andre tilskudsordninger hos AUB på virk.dk/vejledning/aub/aub-arbejdsgiver

Indbetalinger til AUB

I kan få information og vejledning til AUB på virk.dk/vejledning/aub/aub-arbejdsgiver/#Betal-på-AUB

Planlægning af eleverne/lærlingenes uddannelse i jeres virksomhed

I kan blandt andet få hjælp til planlægning af elevernes uddannelse i jeres virksomhed gennem Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside. Her beskrives indholdet i erhvervsuddannelserne, og I kan finde oplysninger om, hvor uddannelserne udbydes.

I kan også finde nyttig information om blandt andet tilrettelæggelse af den gode oplæring af elever på emu.dk/eud/praktik/materiale-til-virksomheder

